

Lää'kk

räauhtum jie'll'ji tue'jjeem skäädaid ooudbeä'lnn cõggmõõžžâst da ko'rvvummšest
14.1.2022/15

Ee'ttik-kâ'dd tu'mmstõõgg meâldlânji šiotteet:

1 lääkk

Takai šioṭṭâlm

1 §

Lää'jj täävtõs

Tân lää'jj täävtõssân lij:

- 1) cõggâd räauhtum jie'll'ji tue'jjeem skäädaid ooudbeä'lnn;
- 2) ko'rvveed räauhtum jie'll'ji tue'jjeem skäädaid ooudbeä'lnn;
- 3) oou'deed šlaaji suõjjlummuš;
- 4) lââ'zzted luâdsuõ'jjeem priimmjõõvvâmvuõd.

2 §

Suâvldemvu'vdd

Tân lää'jjest šiotteet tõin vuâdain da mõontõõllmõõžžin, koid jää'kket miõdeen vääraid riikk
tällõsarvvõ'sse valddum mie'rtie'ggi raajin:

- 1) räauhtum jie'll'ji tue'jjeem skäädaid ooudbeä'lnn cõggmõ'sše;
- 2) räauhtum jie'll'ji tue'jjeem skäädaid ooudbeä'lnn ko'rvvummša;
- 3) puäzztâäl tue'rjummša kuä'ckkem puäzztallu tue'jjeem skäädaid ko'rvvummšen
puäzzhâiddlää'jj (848/1990) 2 §:st ju'rddum puäzzhâiddamvuu'dest;
- 4) kue'lltâäl tue'rjummša kõzzlää'dd pie'zzraajjâmtuejjummuž vuâdald.

3 §

Euroopp unioon riiktuärjjõslää'jjšioṭṭummuž suâvvtummuš

Jõs veä'kkie'ggi, ko'rvvõõzz le'be tuärjjõõzz miõdât tällõõzzlaž taimmjummuž vue'kkõõtti
põrggsa, õõlmiaž õhttsažkâdda le'be jee'res õhttsažkâdda, suâvldet lââ'ssen Euroopp unioon
riiktuärjjõs-šioṭṭõõllmõõžž, jõs ij Euroopp unioon lää'jjšioṭṭummušest jee'res oõndõõd.

Veä'kkie'ggi da ko'rvvõs miõdât komissio teäduddmõõžžâst mädd- da meä'cctäällsue'rj da
mäddvu'vddvuu'di riiktuärjjõõzz kuõskki keäitõõzzin (2022/C 485/01) ju'rddumnalla,
keäitõõzzi põõ'ji 1.1.1.1. le'be 1.2.1.5. meâldli'žžen riiktuärjjõssân. Kõzzlää'dd
pie'zzraajjâmtuejjummša vuâdõõvvi tuärjjõs miõdât Euroopp unioon taimmjummšest
tue'jjuum suâppmõõžž 107 da 108 artikla suâvvtummušest vää'nmiärktõõzzlaž tuärjjõ'sse
kue'llsee'llem- da čää'ccšâddeemsue'rjest uvddum komissio asetõõžžâst (EU) N:o 717/2014
ju'rddumnalla vää'nmiärktõõzzlaž tuärjjõssân. (22.11.2024/669)

Teadaid ouddmõõžžâst da i'lmmtõsmõõntõõllmõõžžâst šiotteet mâtam riikk tuärjjõõzz kuõskki Euroopp unioon šiotlmi suävvtummšest uvddum lää'jj (300/2001) 2 §:st da tuärjjõsteadaid čõõdtõs- da ääv-vuõttõõlgtemvuõdâst 2 a §:st.

Tää'rkab šiotlmid veä'kkie'ğğ, ko'rvvõõzz le'be kõzzlää'dd pie'zzraajjâmtuejjummša vuâddõõvvi tuärjjõõzz miõttmõõžžâst, miõttmõõžž oudldõõzzin, mähssmõõžžâst, âannmõõžžâst da jie'llemviõkk-kõõskõõzz di veä'kkie'ğğ vuäžžai õõlgtemvuõđin vuei'tet u'vdded riikksuävtõõzz asetõõzzin jää'kktee'l, mâid 2 momee'ntest peäggum keaitõõzzin mie'rreet da peäggum momee'ntest peäggum asetõõžžâst šiotteet. (27.6.2025/810)

4 §

Meä'rtee'lm

Tän lää'jjest juu'rdet:

1) *räauhtum jie'll'jest* luâdsuõjjlemlää'jj (9/2023) nuäjjä räauhtum, luâdväärl'žžen oçndõõtti lää'dd da njeežžla; (22.11.2024/669)

2) *veä'kkie'ğğin* riikk väärain miõttum tu'mmjemvärssa teäggdõõzz räauhtum jie'll'ji tue'jjeem skääđai ooudbeä'lnncõggmõ'šše;

3) *ko'rvvõõzzin* riikk vaa'rin miõttum tu'mmjemvärssa teäggdõõzz räauhtum jie'll'ji tue'jjeem šäddeemtuâjai- da jie'lliskääđai ko'rvvummša;

4) *tuärjjõõzzin* riikk vaa'rin miõttum tu'mmjemvärssa la'skkeemnallšee'm teäggdõõzz tõi skääđai ko'rvveem diõtt, koid kuä'çkkem tue'jjad puäžtallu da kõzzlää'dd kue'lltallu.

2 lääkk

Ve'rğğnee'kk da tõi tuâj

5 §

Pirrõsministeria tuâj

Tän lää'jj meâldla tâimmjummuš aalmilaž vuä'pstummuš, vuäppmõš da õõudâsviikkmõš ko'lle pirrõsministeriaa'je.

6 § (27.6.2025/810)

Jie'llemviõkk-kõõskõõzz tuâj

Jie'llemviõkk-kõõskõõzz tuâjjan lij:

1) räauhtum jie'll'ji tue'jjeem skääđai ooudbeä'lnn cõggmõõžž ooudâsviikkmõš;

2) skääđdi'lmmtõõzzi, ko'rvvõs-, tuärjjõs- da veä'kkteä'ğğooccmõõžž di tõi kuõskki vuõigeemõõlgtemvuõđi kiõtt'tõõllmõš da rä'tkkummuš;

3) veä'kkie'ğğ, ko'rvvõõzz da tuärjjõõzz tiu'ddepiijjâmtuâj da tõi õhttneei vuä'pstõs, vuä'pstummuš, teädtõs da vuäppmõš.

Tâimmamvääldlaž riikk ve'rğğnek lij tõt jie'llemviõkk-kõõskõs, koon tâimmvuu'dest skääđd šâdd. Lappi jie'llemviõkk-kõõskõs kiõtt'tâall da rä'tkkad kuuitâg ooccmõõžžid kuä'çkkem pie'zzraajjâmtuejjummša vuâddõõvvi tuärjjõõžžâst da Kõskk-Lää'ddjânnam jie'llemviõkk-kõõskõs ooccmõõžžid kõzzlää'dd pie'zzraajjâmtuejjummša vuâddõõvvi tuärjjõõžžâst.

7 §
(27.6.2025/810)

Tuâjjuvõtt-, ooudâsviikkâm- da vaaldâšmkõõskõõzz tuâj

Tuâjjuvõtt-, ooudâsviikkâm- da vaaldâšmkõõskõõs hâidd veä'kkie'gğgi mähssmõõžž da västtpe'rrjummuž kuõskki riikkveä'kkteä'gğlää'jj (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 § meâldla tuâj. Tuâjjuvõtt-, ooudâsviikkâm- da vaaldâšmkõõskõõs hâidd taimmamvâäldla jie'llemviõkk-kõõskõõzz lää'ssen še peäggum lää'jj 15 § meâldlaž vuappämtuâjaid.

8 §

Meä'cchalltõõzz tuâj

Meä'cchalltõõzz tuâjjan lij:

1) kuä'ckkem pie'zzraajjâmvue'jj ja âälgažpu'httõõzz se'lvvtummuš piiri-ii'jji 23 §:st ju'rddum kuä'ckkmi pie'zzraajjâmkuuggpuõdlaž keärdõõzzi la'skkeem diõtt;

2) Lää'ddjânnam da nuu'bb riikk raaj kuhttu beä'lid vuällai pie'zzraajjâmkuuggi lääkkmeä'r se'lvvtummuš da taarbšeen ärvvtõõllmõš.

9 §

Kää'dd ve'rğğnee'kk tuâj

Kää'dd mäddvu'vddjie'llemvue'kkve'rğğnee'kk tuâjjan lij šâddeemtuâjjskääđ tuõttmõš da ärvvtõõllmõš.

Taimmamvâäldlaž lij tön kää'dd mäddvu'vddjie'llemvue'kkve'rğğneč, koon vuu'dest skääđđ sâdd.

3 lääkk

Veä'kkteä'gğ skääđai ooudbeä'lnncõggmõ'sše

10 §
(27.6.2025/810)

Veä'kkie'gğ miârktõs

Jie'llemviõkk-kõõskõõs vuäitt miõttâd veä'kkie'gğ 15, 21 da 26 §:st ju'rddum skääđai di rajlmid tue'jjeem skääđai ooudbeä'lnncõggmõ'sše riikk tällõsarvvlõõzzâst čuä'jtum mie'rtie'gğgi raajin. Veä'kkie'gğ vuei'tet miõttâd tä'vvri da kääzzkõõzzi ha'ņkkummša di tu'tkkummša da ouddnemtuõjju.

11 §

Veä'kkie'gğ oo33i

Veä'kkie'gğ šâddeemtuâjai- da jie'lliskääđai di kuä'ckkem puä3ztallu da kõ33lää'dd kue'llšõddeemstroi'ttlid tue'jjeem skääđai ooudbeä'lnncõggmõ'sše vuei'tet miõttâd luândlaž oummuid, põrggsid da jee'res õutstõõzzid lokku vää'ldkani riikk kee'rjtue'll'jõsjuâkksid.

Veä'kkie'gğ rajlmid šõddâm skääđai ooudbeä'lnncõggmõ'sše vuei'tet miõttâd luândlaž oummuid da jee'res õutstõõzzid lokku vää'ldkani riikk kee'rjtue'll'jõsjuâkksid.

12 §

Veä'kkie'gğ miõttmõõžž oudldõõžž

Veä'kkie'gğ miõttmõõžž oudldõõžžan lij, što ooudbeä'lnncõggi tääimin ärvvtõõlät kie'ppeem skääđai seu'rrjõõžžid di lääi'veem tõid õhtneei riiskid. Lää'ssen oudldõõžžan lij, što ij veä'kkie'gğ vuäžžai ij leäkku vuäžžam õõlmlaž teäggtdõõžž seämma toimmu. Veä'kkie'gğ vuäitt kättd kuulid vuäžžas le'be obbnēs.

Riikksuävtõõžž ašetõõžžin vuei'tet u'vdded tää'rkab šiõtlmid veä'kkie'gğ miõttmõõžž oudldõõžžin di veä'kkie'gğ vuäžžai õõlgtēmvuõdin.

13 §

Veä'kkie'gğ mie'rr

Miõttāmvuāla veä'kkie'gğ mie'rr vuāđđāāvv tā'vver da kääžkõõžž äärvlāā'žžpiidlaž kuulid. Veä'kkie'gğ mie'rr vuāđđāāvv kuuitāg ärvvlāā'sspiidte'mes kuulid, jõs ha'ḡkkummuž õhttan põrggāz le'be kää'dd kie'ppummsa le'be maacctõ'sse vuõiggādvuõđ uu'di täämmjummsa.

4 lāākk

Ko'rvvõõžž šõddām skāāđain

14 §

Ko'rvvõõžž miõttmõõžž takai oudldõõžž

Ko'rvvõõžž määu'set skāāđšõddmõõžž vuõigg seu'rrjõõžžan šõddām skāāđain riikk tāllõsarvvlõõžžast čuā'jtum mie'rrtie'gğgi raajin. Jõs ko'rvvõõžž jeāt vuei't spraavād tāllõsarvvlõõžž se'st tiuddmeärrsānji, ko'rvvõõžž meä'r uu'cceet pukin ko'rvvõõžž vuäžžjin seämma kõskkvuõđast.

Ko'rvvõõžž meä'r la'skķeen vää'ldet kie'ppummsen lokku jee'res lāā'jjiõttummuž le'be āāsktõõžž vuāđald skāāđšõddmõõžžast vuäžžam ko'rvvõs.

Skāāđđkiõrddi ālgg āā'nemnalla āārrai määžnai kuānstin kiččled cõggāđ skāāđ šõddmõš le'be tōn šorrunmuš. Ooudāst 3 lāāggast šiõttuum veä'kkie'gğ ij jaukkād ko'rvvõõžž vuäžžai õõlgtēmvuõđ kiččled cõggāđ skāāđ šõddmõš le'be tōn veiddnummuš.

Ko'rvvõs vuei'tet vā'lded meādda le'be tōn vuei'tet āā'leed, jos skāāđđkirdi lij krāā'ma priimmāmvuāla vuāđ keālddam nākam tääim spraavmõõžž, koin le'čči vuõittum cõggāđ skāāđ šõddmõš le'be veiddnummuš, le'be muđoi mie'tvāaiktam ko'rvvõsooccmõõžžast ju'rddum skāāđ šõddmõšše le'be tōn veiddnummsa.

15 §

Ko'rvveemvuāla skāāđ da ko'rvvõõžž vuäžžai

Šāddeemtuājjskāāđđan vuei'tet ko'rvveed rāāuhtum jie'll'ji piālddu, muõrrkarddsā, oodāsrāžžõkšāddmaddu da norrum šādda tue'jjeem skāāđđ. Ko'rvvõõžž šāddeemtuājjskāāđast vuei'tet mā'hssed mādđtāāl ālggpuu't'õõžžast täämmai põrggsa.

Jie'lliskāāđđan vuei'tet ko'rvveed rāāuhtum jie'll'ji puu't'ēmjie'll'ja le'be žee'vta tue'jjeem skāāđđ lokku vāā'ldkani kuā'čķkem puāžžtallu da kōžžlāā'dd kue'llšõddeemstroitlīd tue'jjeem

skäädaid. Tuärjjöðzzâst puäzgtallu da kue'lltallu kuä'ckkem da kõz3lää'dd pie'zzraajjamtuejjummši vuâdald šiõtteet 5 lååggast.

Ko'rvvöðzz jie'lliskääðast vuei'tet mä'hssed luândlaž ooumže, mäddtääll alggpuu't'töðzzâst taimmai põrggsa da paalgâskâdda.

16 §

Ko'rvvöðzz meä'r takai vuâð

Ko'rvvöðssân vuei'tet mä'hssed jäänmöðsân skääðšöðvvâm jeällmöðžž ää'nteei ärvv.

Ko'rvvöðzz vuei'tet mä'hssed še ko'rvvöðzz oocja šöðdâm, skääð čiõlgummuž beä'lnn taarblaž da määznain skääð ärvvtöðllâmkuulin.

Ko'rvvöðzz skääðast vuei'tet mä'hssed tõin vuõ'zzin gu skääðai da kuuli kalenterpiiri-ii'jji õ'htela'skkuum mie'rr pâä'jat 170 eu'rr.

17 §

Šäddeemtuâjjskääðai ko'rvvöðssuâð

Šäddeemtuâjjskääððan vuei'tet ko'rvveed jäänmöðsân möõntum šäädd äärv va'stteei mie'rr di jäänmöðsân skääðšöðvvâm muõrrkaardâs- da oodâžrää'ss-šääddi ää'nteei äärv va'stteei mie'rr.

Šäddeemtuâjjskääðai ärvv meä'rtääv Porrmöškonttâr piiri-ii'jji šiilskääðdlää'jj (105/2009) 10 § 2 momee'nt nuäjjja šäddeemtuâjjskääðai ko'rvvummšest ää'nnem takaišääðdin da õhttõkhõð'ddin u'vddem meärröðzzi vuâdald.

Skääðdsue'rij taarblaž tiuddeem- da o'dðestšäddummšest vuei'tet ko'rvveed jäänmöðsân 100 prosee'nt šäddeemtuâjjast šöðdâm taarblaž materiaa- da tuâjkuuli obbmeä'rest. Jos tiuddeem- le'be o'dðestšäddummuš ij leäkku vuei'tlvaž, vuei'tet ko'rvveed jäänmöðsân va'stteei šäädd taarblaž ha'ñkkummuž kuul, ko'st kie'ppeet šeäštjam tiuddeem- le'be o'dðestšäddeemkuul. Ko'rvvöðzz mie'rr ij kuuitäg vuäžž pâä'jted skääð tuõttvue'kkšõs äärv.

Riikksuävtöðzz asetöðzzin vuei'tet u'vdded tää'rkab šiõtlmid šäddeemtuâjjskääðai ko'rvvöðssuâðain.

18 §

Jie'lliskääðai ko'rvvöðssuâð

Jie'lliskääððan vuei'tet ko'rvveed puu't'temjie'll'ja le'be žee'vta šöðdâm skääðast jäänmöðsân:

1) koddum le'be skääð diõtt hiävtum jie'lli ää'nteei ärvv tõn meäldlânji gu šiilskääðdlää'jj 11 § 2 momee'nt nuäjjja šiõtteet jie'lliskääðai ko'rvvummšest ää'nteei äärvain;

2) skääðšöðvvâm jie'lli häiddmöðžžâst šöðdâm jie'llitalkkâmkuul jäänmöðsân jie'lli ää'nteei äärv räjjja.

Ko'rvvöðzz meä'r la'skķeen vää'ldet kie'ppummsen lokku tõt mie'rr, koin puu't'temjie'lli vuei'tet jee'res naa'lin ää'nned äü'kken.

Riikksuävtöðzz asetöðzzin vuei'tet u'vdded tää'rkab šiõttöðzzid jie'lliskääðai ko'rvvöðssuâðain.

19 §

Šäddeemtuâjj- da jie'lliskääðast i'lmmtummuš

Skääððkiõrddi älgg tue'jjeed skääð vuämmšeen mää'jeeķani skääðði'lmmtõs jie'llemviõkk- kõõskõ'sse. I'lmmtõs kiõččât tääimtemnalla, gu tõt lij puättam ve'rğğnekka. I'lmmtöðzzâst

â'lgge lee'd skääddkiörddi õhtvuõdteäd di teäd skääd sâjjõõzzâst, skääd tuejje'e'jest da ääi'jpooddâst di skääd pääi'kest da veeidasvuõdâst. (27.6.2025/810)

Riikksuâvtoõzz asetõõzzin vuei'tet u'vdded tää'rkab šiõtlmid skääddi'lmmtõõzz siiskõõzzâst.

20 §

Šâddeemtuâj- da jie'lliskääđ tuõttmõš da ärvvtõõllmõš

Šâddeemtuâjjskääđ tuätt da ärvvtâäll skääddkiörddi raukkmõõžžâst taimmamvääldlaž kää'dd ve'rğğnek. Jie'lliskääđ tuätt da ärvvtâäll jie'llemviõkk-kõõskõõzz priimmâm čõnnõõdte'mes ä'sštobddi. Ärvvtõõllmõš âlgg tue'jjeed mää'jeekani tøn mânia, gu jie'llemviõkk-kõõskõs lij vuâsttavälddam skääddi'lmmtõõzz da ärvvtõõllmõõžž spraavei vue'ssbie'll lij vuâžžam teäd skäädâst. (27.6.2025/810)

Jie'llemviõkk-kõõskõs yuätt se'rdded jie'lliskääđ ärvvtõõllmõõžž kuõskki tuâj nâkam vue'ssbeä'l hâiddamnalla, keä'st lij taarbseei pâ'stemvuõtt da pue'rmõõzz oudldõõzz jie'lliskääđ ärvvtõõllmõšsân. Äaugbeällsa ärvvtõõll'ja suâvldet reäkkõsvuõiggâdvuõdlaž ve'rğğvasttõõzz kuõskki šiõtlmid suu spraaveen tä'st lää'jjest ju'rddum tuâj. Skääddko'rvvõsvasttõõzz šiõtteet skääddko'rvvõslää'jjest (412/1974). (27.6.2025/810)

Ärvvtõõll'jest fe'rttai raajjâd keerjlaž čiõlgtõs skääđ meä'rest da veeidasvuõdâst.

Kâ'dd voi pe'rrijed tøn ve'rğğnii'kki spraavmin tuâjain määus. Kâdda pe'rrijemvuâla mähss yuätt va'stteed jäänmõsân spraavdõõgg puu'tummšest kâdda šõddâm obbkuulin. Määus vuâdain mie'rreet tää'rkben kää'dd priimmâm tariiffâst. Määus liâ vuõ'i'ğğest âaugasmetteemâä'nteci. Tõi pe'rrijummšest šiõtteet piidi da määusai tiu'ddepiijjmõõžžâst uvddum lää'jjest (706/2007).

5 lâakk

Kuä'ččkem da kõzzlää'dd pie'zzraajjâm tuejjummša vuâddõõvvi tuärjjõõzz

21 §

Kuä'ččkem pie'zzraajjâm tuejjummša vuâddõõvvi puäzztäälltuärjjõõzz vuâđ da tuärjjõõzz vuäžžai

Puäzztallu vuei'tet miõttâd tuärjjõõzz kuä'ččkem puäzztallu šõddeem skääđai vuâdald puäzzhâiddlää'jj 2 §:st ju'rddum puäzzhâiddamvuu'dest riikk tâllõsarvvlõõzzâst čuä'jtum mie'rrie'ğgi raajin. Jõs tuärjjõõzz jeät vuei't spraavâd tâllõsarvvlõõzz se'st tiuddmeärrsânji, tuärjjõõzz meä'r uu'ceet pukin tuärjjõõzz vuäžžjin seämma kõskkvuõdâst. Tuärjjõs määu'set paalgâskâdda.

Riikksuâvtoõzz asetõõzzin uu'det tää'rkab šiõtlmid kuä'ččkem pie'zzraajjâm kruuggstes porrmõšsân âä'nnem puõccui la'skkeemnallšem äärvast.

22 §

Pie'zzraajjâm kruuggpuõdlaž puäzztäälltuärjjõs

Kuä'ččkem pie'zzraajjâm kruuggpuõdlaž puäzztäälltuärjjõs la'skkeet keärddee'l kuä'ččkem pie'zzraajjâm kruuggstes porrmõšsân âä'nnem puõccui la'skkeemnallšem ärvv 23 §:st ju'rddum pie'zzraajjâm kruuggpuõdlaž keärdõõzzin, kää'tt meä'rtââvv kuä'ččkem pie'zzraajjivue'jj da âalgažpu'httoõzz vuâdald.

23 §

Pie'zzraajjâmkruggpuõdlaž ķeārdđōs

Pie'zzraajjâmkruggpuõdlaž ķeārdđōs kuā'čkķem jālstum pie'zzraajjâmkruggâst lij õhtt. Jōs kuā'čkķem jālstum pie'zzraajjâmkrugg kuādd âalgaid, ķeārdđōs lij koumm.

Tuõddârpaalgâskoo'ddin ķeārdđōs kuā'čkķem jālstum pie'zzraajjâmkruggâst lij kue'htt. Jōs kuā'čkķem jālstum pie'zzraajjâmkrugg kuādd âalgaid, ķeārdđōs lij vitt.

Tuõddârpaalgâskâā'dd liā:

- 1) Pää'ntuõddâr;
- 2) Â'vvel;
- 3) Kaldoaivv;
- 4) Kyrō;
- 5) Ķiõttmaadd;
- 6) Lappi;
- 7) Muddusjäu'rr;
- 8) Mue'tkk̄tuõddâr;
- 9) Näkkälä;
- 10) Njauddâm;
- 11) Paaččjokk;
- 12) Paistuõddâr;
- 13) Sallivää'rr;
- 14) Vă'čcer.

Pie'zzraajjâmkruggpuõdlaž ķeārdđōs Lää'ddjānnam da nuu'bb riikk raaj kuhttu beälla vuallai pie'zzraajjâmkruggâst, ko'st āarrai pie'ss lij nuu'bb riikk beā'lnn, liā 3 momee'ntest looggtõllum tuõddârpaalgâskoo'ddi beā'lnn pāi kue'htt da jee'res paalgâskoo'ddi beā'lnn pāi õhtt. Puāžžhāiddamvuu'd raaj saujjbeälla vuallai kuā'čkķem pie'zzraajjâmkruggâst määu'set vue'sstuārjōs.

24 §

Tuārjijōōzz mähssmōš paalgâskādda

Tuārjijōs määu'set paalgâskādda pukin tōn vuu'dest āarrai 23 §:st ju'rddum kuā'čkķem pie'zzraajjâmkruggin.

Pie'zzraajjâmkruggpuõdlaž tuārjijōs vuāzztet paalgâskoo'ddi kōōsk, jōs pie'zzraajjâmkrugg kuā'čkķmid kiõččāt āā'nnem porrmōššān puõccuid määngai paalgâskoo'ddi vuu'dest. Jōs pie'zzraajjâmkrugg lij vuāzzas tuõddârpaalgâskâā'dd vuu'dest, tuārjijōs la'skķeet āā'nee'l tuõddârpaalgâskâā'dd pie'zzraajjâmkruggpuõdla ķeārdđōōzz obbpie'zzraajjâmkruggâst.

25 §

Ko'rvvōs pe'lljmie'rkķeem puõccust

Paalgâskâ'dd mähss vuāžžme'stes puāžžtāälltuārjijōōzzâst puõccu vuā'msteei õõlgtōōzzâst su'nnē ko'rvvōōzz kuā'čkķem kâ'ddmet le'be kuā'čkķem tue'jjeem skāād diõtt loopptum pe'lljmie'rkķuum puõccust.

Jōs paalgâskâā'dd vuu'dest jiā leäkku puāžžtāälltuārjijō'sse vuõigguttum kuā'čkķem pie'zzraajjâmteujjumuž le'be pie'zzraajjâmteujjumuž vuādald mā'hssemvuālaž tuārjijōs ij kää'tt 1 momee'ntest ju'rddum puāžžvuā'msteeja šōddām skāād, puāžžvuā'msteei skāād ko'rvveet nu't gu 18 §:st šio'tteet.

26 §

Kõz3lâ'dd pie'zzraajjâmtuejjummša vuâdđõdvvi kue'lltäälltuärjõs da tuärjõdõzz vuäžžai

Kue'lltallu vuei'tet miõttâd tuärjõdõzz kõz3lâ'dd kue'llšõddeemstroi'ttlin šõdduum kuõ'li tue'jjeem skääđai vuâdald riikk tällõsarvvlõdõzzâst čuä'jtum mie'rrtie'ğği raajin. Jõs tuärjõdõzz jeät vuei't spraavâd riikk tällõsarvvlõdõzz se'st tiuddmeärrsânji, tuärjõdõzz meä'r uu'cceet pukin tuärjõdõzz vuäžžjin seämma kõskkvuõđâst.

Kue'lltäälltuärjõdõzz vuei'tet mä'hssed kue'llšõddeemsue'rj põrggsa.

27 §

Kue'lltäälltuärjõdõzz vuâđ

Kue'lltäälltuärjõdõzz vuei'tet miõttâd kõz3lâ'dd porrmõššân ââ'nmem šõdduum kuõ'li la'skķeemnallšem äärv mie'ldd.

Kõz3lâ'dd pie'zzraajjâmtuejjummuž vuâdald miõttâmvuâla kue'lltäälltuärjõs la'skķeet ķeärddee'l kõz3lâ'dd paarrmie'rr kõz3lâ'ddpaar da tõn âalgai pie'zzraajjipââ'jjen ââ'nmem da skääđtem šõddeemkue'llmeä'rjn (kg/pie'zzraajjipââ'jj) da kue'l puu't'teeihõđ'ddin (eu'rred/kg).

Kue'lltäälltuärjõdõzz la'skķeemnallšem äärvv meä'rtâäv v kue'llšõddeemstroi'ttel yaaiktemkruuggâst sâjjõõ'tti âalgažpie'zzi meä'r vuâdald. La'skķeemnallšem äärv ķeärdõs 10 kilomettar kõõskâst kue'llšõddeemstroi'ttlest lij õhtt da 10–20 kilomettar kõõskâst ķeärdõs lij 0,5. Jõs pie'zzraajji kõz3lâ'dd šee'llemvuu'dest liâ mængg kue'llšõddeemstroi'ttel, tuärjõdõzz jue'jjet tässad tai stroi'ttli kõõsk.

Riikkсуâvtdõdõzz asetõdõzzin vuei'tet u'vdded tää'rķab šiotlmid kue'lltäälltuärjõdõzz la'skķeemvuâđain.

6 lăăkk

Ooccmõ'sše da miõttmõ'sše õhttneei mõõntõõllmõõžž

28 §
(27.6.2025/810)

Veä'kķtie'ğğ ooccmõš

Veä'kķtie'ğğ oo33ât taimmamvääldlaž jie'llemviõkk-kõõskõdõzzâst ouddâl vie'kķtemvuâla ha'ņķkõdõzz le'be tääim alttummuž. Veä'kķtie'ğğ ooccmõdõžžâst šiotteet lăâ'ssen riikkveä'kķteä'ğğlăâ'jj 9 §:st.

Jie'llemviõkk-kõõskõs vuäitt šiotteed veä'kķtie'ğğ ooccmõ'sše ooccâmăăi'j.

29 §

Veä'kķteä'ğğoooccmõš

Veä'kķteä'ğğoooccmõš âlgg ââ'nmed se'st:

- 1) oo33jjet;
- 2) ha'ņķkõdõzzâst da tääimast, koozz veä'kķtie'ğğ oo33ât;
- 3) ha'ņķkõdõzz da tääim čõõđ viikkmõššân taarbšeei veä'kķtie'ğğ meä'rest da äärvlăâ'sspiidte'mes kuulin;
- 4) ha'ņķkõ'sse le'be toimmu vuõžžum jee'res õõlmlaž teäggtdõdõzzâst;

5) jee' res ve'rggnii'kki joo'tti da kue'htten oou'dab piidee'kken veä'kkie'gg oocja miõttmõõžž vää'nnmiärktõõzzlain tuärjjõõzzin;

6) jee' res gu 1–5 pääi'kest ju'rddum ha'ŋkkõ'sse le'be toimmu õhtneei kõskksaž šõddmõõžžin. Riikkveä'kkie'gg oozzi čiołgeemsõołgtemvuõdast šiołteet lāā'ssen riikkveä'kkie'gg lāā'jj 10 §:st.

30 §

Ko'rvvõõzz da tuärjjõõzz oocmõš

Ko'rvvõõzz da tuärjjõõzz oozžat taimmamvāāldlaž jie'llemviõkk-kõõskõõžžast. Ko'rvvõõzz oozžat määi'nte'mes mää'jõõzztaa skāād tuõttmõõžž māŋŋa. Ooudast 5 lāāggast ju'rddum tuärjjõõzz oozžat piiri-i'iji määimõõžžast 31 pei'vven kālggmannu. (27.6.2025/810)

Oocmõš kiõtt'tõõlāt määi'nte'mes mää'jõõzztaa tōn kalenteree'jj poodd, gu skāād lij šõddām, le'be mää'jeekani tōn māŋŋa, jōs oocmõš puāt nu't mā'ŋplest, što tōn jeāt vuei't kiõtt'tõõllād kōõčmõõžžast āārrai ee'jj lo'ppe mōõnee'st.

31 §

Ko'rvvõsoocmõš

Ko'rvvõsoocmõõžž ālgg āā'nned se'st:

- 1) oozžjest;
- 2) skāād tuejee'jest;
- 3) skāādast da skāād pääi'k āārvast;
- 4) skāād pāāi'k sājžõõžžast;
- 5) tāāimain, koin skāād le'be tōn veiddnummuž leāt kiččlõttum cōggād;
- 6) oozži kādā le'be jee' res vue'ssbeālla mähssmõõžž ārvvtõõllāmkuulin;
- 7) oozži vuei'tlvažvuõdast vuāžžad skāādast ko'rvvõõzz āāsktõõžžast le'be jee' res vuādald;
- 8) oocām ko'rvvõõzz šorradvuõdast.

Ko'rvvõsoocmõšse ā'lgge õhtteed tuõdtõõžž šõddām materiaal- da tuājkuulin.

Jōs skāād mie'rr vuei'tet tuõttād eman puõ'tti šõddāmpāā'jest, oocmõõžž ālgg tāin vuõ'zzin tiuddeed skāād meā'r tuõdteei lāā'ssčiołgtõõžžin. Lāā'ssčiołgtōs ālgg tāāimted jie'llemviõkk-kõõskõ'sse skāād puõ'tti ee'jj vue'ssmannu lo'ppe mōõnee'st. (27.6.2025/810)

Oozži ālgg ko'rvvõsoocmõõžž kiõtt'tõõllmõõžž õhttvuõdast raukkmõõžžast u'vdded teādaid še jee' res šõddmõõžžin, koid taimmamvāāldlaž jie'llemviõkk-kõõskōs taarbaš oocmõõžž rā'tkkeem diõtt. (27.6.2025/810)

32 §

Tuärjjõsoocmõš

Puāžžtāālltuärjjõsoocmõõžž ālgg āā'nned paalgāskāā'dd õhttvuõdteādaid.

Kue'ltāālltuärjjõsoocmõõžž ālgg āā'nned se'st teādaid:

- 1) oozžjest;
- 2) skāādast da skāād pääi'k āārvast;
- 3) skāād pāāi'k sājžõõžžast;
- 4) tāāimain, koin skāād le'be tōn šorrunnummuž leāt kiččlõttum cōggād;
- 5) kōžžlāā'dd pie'zzraajjāmtuejjummšest;
- 6) oozži kōžžlāā'dd pie'zzraajjāmtuejjeemteādašt mähssmõõžž kuulin;
- 7) oozži vuei'tlvažvuõdast vuāžžad skāādast ko'rvvõõzz āāsktõõžžast le'be jee' res vuādald;
- 8) oozži ko'rvvõõzz šorradvuõdast;

9) joo'tti da kuei't ouu'dab piidee'jj poodd vuõžžum vää'nnmiärktõõzzla tuärjjõõzz obbmeä'rest.

33 §

Veä'kkteä'ğğtu'mmstõk

Veä'kkteä'ğğtu'mmstõõggâst âlgg pue'tted õlmmsa veä'kkte'ğğ vuäžžai, teäd veä'kkte'ğğ ää'nñem-miärktõõzzâst, veä'kkte'ğğ mie'rr, veä'kkte'ğğ määin di veä'kkte'ğğ miõttmõõžž, veä'kkte'ğğ vuäppmõõžž da västtpe'rrjummuž vuäd. Riikkveä'kkteä'ğğtu'mmstõõggâst šiotteet lää'ssen riikkveä'kkteä'ğğlää'jj 11 §:st.

34 §

Ko'rvvõstu'mmstõk

Šäddeemtuäjj- da jie'lliskäädai ko'rvvõstu'mmstõõggâst âlgg pue'tted õlmmsa ko'rvveemvuâla skääd šlaaj da mie'rr, ko'rvvõõzz mie'rr da la'skkeemvuäd di ko'rvvõõzz västtpe'rrjummuž vuäd.

35 §

Tuärjjõstu'mmstõk

Tu'mmstõõggâst kuä'ckkem pie'zzraajâmkruggpuõdlaž tuärjjõõzzâst â'lğge pue'tted õlmmsa:

- 1) õnnum pie'zzraajâmkruggi mie'rr;
- 2) âalgaid puu't'tem pie'zzraajâmkruggi mie'rr;
- 3) rä'jjlažjännmin lu'nn puäžžhåiddamvuu'd raaj aarrai pie'zzraajâmkruggi mie'rr;
- 4) ää'nkani, leša kuei't ouu'dab ee'jjest õnnumnalla aarrai pie'zzraajâmkruggi mie'rr.

Teäd čuä'jtet paalgâskoo'ddi mie'ldd di paalgâskoo'ddi da vä'lddkoo'ddi õhttsaž pie'zzraajâmkruggin paalgâskoo'ddi mie'ldd.

Tu'mmstõõggâst kõžžlää'dd pie'zzraajâmteuejjummsa vuädõõvvi tuärjjõõzzâst â'lğge pue'tted õlmmsa:

- 1) jäänmõsân 20 kilomettar kee'jjest kue'llšõddeemstroi'ttlest sâjjdõõ'tti kõžžlää'dd âalgažpie'zzi mie'rr;
- 2) âalgažpie'zzi kõskk kue'llšõddeemstroi'ttlest;
- 3) tu'mmstõõgg vuädđan aarrai kue'l puu't'teeihâ'dd.

36 §

Veä'kkte'ğğ, ko'rvvõõzz da tuärjjõõzz maacctummuš

Ko'rvvõõzz da tuärjjõõzz vuäžžai âlgg mâä'jeekani maaccted jie'llemviõkk-kõõskõ'sse vâagglânji, leeigas le'be see'lves vuäddeekânai vuäžžmes ko'rvvõs le'be tuärjjõs. (27.6.2025/810)

Veä'kkte'ğğ maacctummšest šiotteet riikkveä'kkteä'ğğlää'jj 20 §:st di tuärjjõõzz mähssmõõžž kõskldättmõõžžâst da västtpe'rrjummsēst mättmi riikk tuärjjõõzz kuõskki Euroopp unioon šiotlmi suävvtummšest uvddum lää'jj 1 §:st.

37 §
(27.6.2025/810)

Veä'kkie'gğ, ko'rvvõõzz da tuärjjõõzz mähssmõõžž kōskldāttmōš da vāsttpe'rrjummuš

Tuäjjuvõtt-, ooudāsviikkām- da vaaldāsmkōōskōōzz alggtu'mmstōōgggin mie'reemvuāla ko'rvvõõzz da tuärjjõõzz mähssmōš loopptemnalla di ju'n mahssum ko'rvvōs da tuärjjōs määusat pe'rrjemnalla, jōs:

1) vuāžžai lij kuāddam i'Immtekāni šōddmōōžžāst, kāā'tt lij leāmmaž suāppi miārkteeinalla vaaikted ko'rvvõõzz le'be tuärjjõõzz vuāžžmō'sše le'be meārra le'be ouddam tō'st puāst le'be ča'jjā'ttem teād;

2) vuāžžai lij kuāddam maacetekāni ko'rvvõõzz le'be tuärjjõõzz, kāā'tt ālgg 36 § mie'ldd maaccted;

3) ko'rvvōs le'be tuärjjōs lij jee'res gu 1 da 2 pāāi'kest ju'rddum määinast miōttum le'be mahssum vuāddeekānai;

4) Euroopp unioon lāā'jjšiōttummšest tōn ðōlgtet.

7 lāākk

Jee'resnallšem šiōttālm

38 §

Mu'ttemooccmōš

Tān lāā'jj meāldlaž jie'llemviōkk-kōōskōōzz di Tuājjuvõtt-, ooudāsviikkām- da vaaldāsmkōōskōōzz tu'mmstō'kke vuāžž kai'bbjed vuōigōōzz. Vuōigeemkai'bbjōōzzāst šiōtteet vaaldāšmlāā'jjest (434/2003). (27.6.2025/810)

Mu'ttemooccmōōžžāst vaaldāšmsuudištma šiōtteet suudōōttmōōžžāst vaaldāšmaa'sšin uvddum lāā'jjest (808/2019).

39 §

Viō'kkešōddmōš

Tāt lāā'kk šādd viō'kke riikksuāvtōōzz asetōōzzin šiōtteemnalla āāi'jpoddān.

Tān lāā'jj viō'kke šōōddeēn kiōtt'tōōllām vue'lnn āārrai āā'sšid suāvldet tān lāā'jj viō'kke šōōddeēn viōggāst āārrai šiōtlmid, gōōi ij Euroopp unioon šiōtlmin jee'res oēndōōd.

Tāin laa'jjin jaukkeet rāāuhtum hāā'rves jie'll'ji puu't'tem skāāđai ko'rvveem diōtt mā'hssemvuālain veā'kkie'gğgin uvddum pirrōsministeria tu'mmstōk (1626/1991) di kuā'cckmi puāžžtallu tue'jjeem skāāđai ko'rvvummšest uvddum riikksuāvtōōzz asetōs (8/2002).